

19. A VILÁGPOLITIKA ALAKÍTÓI: WILLY BRANDT KENNEDYRŐL

...John F. Kennedy rendkívüli személyiség volt rendkívüli kisugárzással. Személyiségének varázsa – bár igyekeztek elhalványítani – élő maradt. Hatása nemcsak a nyílt tekintetből, az újítások iránti határozott érzékéből és csiszolt beszédének frissességéből táplálkozott, hanem abból is, hogy nyitott volt az új szellemi impulzusok irányában. Új fejezetet kezdett a sötét bőrszínű amerikaiak életében. Megerősítette és bátorította a reményt több igazságosságra, az egész világon. A világ és Amerika számára is jó lett volna, ha mindezt folytathatta volna.

Néha rám fogták, hogy másolom Kennedy választási kampányát. Ezt én nem így éreztem. [...] Amit azonban az új határok felé induló amerikaiaktól tanultam, annak több köze volt a tartalomhoz, mint a külsőségekhez.

Adenauer nagyon tisztelte Kennedyt, aki azonban elégedetlen volt a német külpolitika tudálékos merevségével. Mély nyomot hagyott benne, hogy a berlini válság alatt hiányoztak a konstruktív német javaslatok. Úgy vélte, a német kérdés megoldása csak egy történelmi folyamat eredményeként képzelhető el, és jó ideje elkerülhetetlennek tartotta – úgy, mint már előtte Eisenhower – hogy fontolóra vegyük az NDK elismerését, legalább taktikai okokból, és az Odera-Neisse-határ elismerését.

Bécsben Hruscsov azt mondta neki, hogy Adenauer egyáltalán nem kívánja az újraegyesülést. Ez a közlés nagy hatással volt rá, és saját, illetve munkatársai türelmetlenségének is szárnyakat adott. Washington több német rugalmasságot várt, ez a benyomás maradt meg bennem. [...]

A Kennedy-gyilkosság szerencsétlenség volt a világ számára. A mendemondák, amelyek körülötte szövődtek, sohasem hallgattak el igazából. Az igazságszolgáltatás nem látott „meggyőző bizonyítékot” az összeesküvésre, de egy képviselőházi vizsgálóbizottság később ellentétes véleményre jutott. Öt évvel később halt meg gyilkos kéztől Robert, az elnök energikus testvére, aki 1962-ben egy számunkra és számára is fontos látogatáson Berlinben volt, és akinek a faji egyenlőségért vívott előrelátó harcát tisztelettel és szimpátiával követtem. Robert Kennedy elnökségétől sokat vártam, nagyon sokat. [...]

Forrás: Willy Brandt: *Erinnerungen*. Frankfurt am Main, 1989. 71–73. Fordította: Tar Attila Szilárd, 1997.

1. Mikor kezdődött, és mikor ért véget John Fitzgerald Kennedy elnöksége az Egyesült Államokban? Milyen fontos világpolitikai események történtek elnöksége idején? Mit tudsz belpolitikájáról?
2. Milyen elnökként maradt meg az emberek emlékezetében az Egyesült Államokban és külföldön? Mi adta személyiségének varázsát? Mi újat hozott Brandt szerint a világpolitikában? Milyen válságok megoldását remélte Brandt Kennedytől?
3. Kiket említ még személy szerint a visszaemlékezés? Nézz utána, ők milyen politikát képviseltek, s milyen egyéniségek voltak!